agreſtis ſciēs venari. iacob aūt hō ſimplex manēs in tabernaculo. Nā reliqua q̄ lectione cōprehenſa ſunt p̄uaricationem ppl'i iſrael i obſeruādis ſacrificijs dei increpationēq; in eundē ꝙ deus alienos coluerūt ſignificant.

Explicit prologꝰ. Incipit argumētū.

M Alachias aperte ⁊ in fine omniū ꝓphetarū dicit de abiectione iſrael ⁊ vocatione gētiū. Nō ē mihi ait volūtas in vobis dicit dominus exercituū. ⁊ munus nō ſuſcipiā de manu vr̄a. Ab ortu eñi ſolis vſq; ad occaſum magnū eſt nomen meū in gētibꝰ. ⁊ i omni loco ſacrificaẗ. et offertur nomini meo oblatio munda.

Explicit argumētum. Incipit Malachias propheta. Capitulum I

O Nus verbi dn̄i ad iſrl'ī manu malachie ꝓphete. Dilexi vos dicit dn̄s. Et dixiſt; In quo dilexiſti nos. Nonne frat erat eſau iacob dicit dn̄s. Et dilexi iacob. eſau autē odio habui. Et poſui ſeyr mōtes eius in ſolitudinē. ⁊ hereditatē eius in dracōes deſerti. ꝙ ſi dixerit idumea. deſtructi ſumꝰ. ſed reuertētes edificabimus q̄ deſtructa ſunt hec dicit dominus exercituū. Iſti edificabūt ⁊ ego deſtruā. Et vocabūẗ termini impietat̄ ⁊ ppl's cui iratus ē dn̄s vſq; i eternū. Et oculi vr̄i videbūt. ⁊ vos dicetis. magnificeẗ dn̄s ſup t̄minū iſrl'. Filiꝰ honorat pr̄em ⁊ ſeruus dn̄m ſuū. Si ḡ pater ego ſū. vbi ē honor meus ⁊ ſi dn̄s ego ſum. vbi ē timor meus dicit dn̄s exercituū ad vos. o ſacerdotes qui deſpicitis nomen meum. ⁊ dixiſtis. in quo deſperimus nomē tuū. Offertis ſuper altare meū panē pollutū. Et dicitis. In quo polluimus te. In eo ꝙ dicitis. mēſa domini deſpecta ē. Si offeratis cecū ad imolandū. nōne malū ē. Et ſi offeratis claudum ⁊ languidum. nonne malum eſt. Offer illud duci tuo. ſi placuerit ei aut ſi ſuſceperit faciē tuā dicit dn̄s exercituū. Et nunc deprecamini vultū dei vt miſereaẗ vr̄i. de manu eñi veſtra factū eſt hoc. ſi quo mō ſuſcipiat facies veſtras dicit dn̄s exercituū. Quis in vobis qui claudat oſtia. et incendat altare meū gratuito. Nō ē mihi volūtas i vobis dicit dn̄s exercituū. ⁊ munus nō ſuſcipiam de manu vr̄a. Ab ortu eñi ſolis vſq; ad occaſum magnū eſt nomē meū in gentibꝰ. ⁊ in om̄i loco ſacrificaẗ ⁊ offerẗ noī meo oblatio mūda. q2 magnū ē nomē meū in gētibꝰ dicit dn̄s exercituū. Et vos polluiſtis illud in eo ꝙ dicitis. mēſa dn̄i ꝯtaminata ē. ⁊ qđ ſupponitur. ꝯtēptibile ē cū igne q̄ illud deuorat. Et dixiſtis. Ecce de labore. Et exufflaſtis illud dicit dn̄s exercituū. Et intuliſtis de rapinis claudū et languidū et intuliſtis munus. Nūqđ ſuſcipiā illud de manu vr̄a dicit dn̄s exercituū. Maledictus doloſus qui habet in grege ſuo maſculū. ⁊ votū faciens immolat debile domino. Quia rex magnus ego dicit dn̄s exercituum. ⁊ nomen meum horribile in gentibꝰ. II

E T nūc ad vos mandatū hoc o ſacerdotes. Si nolueritis audire ⁊ ſi nolueritis ponere ſup cor vt detis gloriā noī meo ait dn̄s exercituū. mittā in vos egeſtatē. ⁊ maledicā bn̄dictionibꝰ vr̄is. ⁊ maledicā illis quoniā nō poſuiſtis ſup cor. Ecce ego ꝓijciam vobis brachiū. ⁊ diſpgam ſup vultū vr̄m ſtercus ſolēnitatū vr̄aꝝ ⁊ aſſumet vos ſecum. Et ſcietis quia miſi ad vos mādatū iſtud. vt eſſet pactū meū cū leui dic dn̄s exercituū. Pactū meū fuit cū eo vite ⁊ pacis ⁊ dedi ei timorē ⁊ timuit me ⁊ a facie nomīs mei pauebat. Lex veritatis fuit in ore eius ⁊ iniquitas nō ē inuenta in labijs eius. In

pace ꝛ in equitate ambulauit mecū. et
multos auertit ab iniq̄tate: Labia eñ
ſacerdotis cuſtodiunt ſciam. ꝛ legē req̄
rēt ex ore ei⁹. q2 āgelus dñi exercituū ē
Uos aūt receſſiſtis de via. ꝛ ſcandaliſa
ſtis plurimos ī lege. Irritū feciſtis pa
ctū leui dicit dñs exercituū. ꝓpter qđ et
ego dedi vos ɔtēptibiles et hūiles oībꝫ
pp̄lis. ſicut nō ſuaſtis vias meas. et ac
cepiſtis faciē in lege. Nūquid nō p̄r vn⁹
oīm nr̄m. Nūqd nō de⁹ vn⁹ creauit nos
Quare ḡ deſpicit vnuſq̄ſq3 vr̄m fratrē
ſuū violās pactū patꝝ nr̄oꝝ. Trāſgreſ
ſus ē iuda ꝛ abomiatio facta ē in iſrael ꝛ
in hierl'm. q2 cōtaminauit iudas ſancti
ficationē dñi quā dilexit. ꝛ habuit filiā
dei alieni. Diſpget dñs virū qui fecerit
hoc. mgr̄m ꝛ diſcipulū de tabernaculo
iacob. ꝛ offerētē munus dño exercituū
Et hoc rurſum feciſtis. Operiebatis la
crimis altare dñi fletu ꝛ mugitu ita vt
nō reſpiciā vltra ad ſacrificiū. nec acci
piam placabile q̄d de manu vr̄a. Et di
xiſtis. Quā ob cām. Quia dñs teſtifica
tus eſt inter te et vxorē pubertatis tue.
quā tu deſpexiſti. Et hec particeps tua ꝛ
vxor federis tui. Nōne vnus fecit. ꝛ re
ſiduū ſpūs ei⁹ eſt. Et quid vn⁹ q̄rit niſi
ſemē dei. Cuſtodite ḡ ſpm̄ vr̄m ꝛ vxorē
adoleſcētie tue noli deſpicere. Cū odio
habueris dimitte dicit dñs deus iſrael
Operiet aūt iniquitas veſtimentū ei⁹
dicit dñs exercituū. Cuſtodite ſpm̄ ve
ſtrū. ꝛ nolite deſpicere. Laborare feciſtis
dñm in ſermōibꝫ vr̄is. Et dixiſtis. In
quo eū fecim⁹ laborare. In eo ꝙ dicitꝫ.
Omnis qui facit malum bonus eſt in
conſpectu domini. ꝛ tales ei placēt. aut
certe. vbi eſt deus iudicij. III

e Cce ego mittā angelū meū. et
preparabit viam ante faciē me
am. Et ſtatim veniet ad tēplū
ſuum dominator quem vos queritis. ꝛ
angelus teſtamenti quem vos vultis.
Ecce venit dicit dñs exercituū. Et qs
poterit cogitare diem aduentus eius.
Et quis ſtabit ad videndum eum. Ipſe
eñ quaſi ignis conflans. ꝛ quaſi herba
fullonū. ꝛ ſedebit ɔflans ꝛ emūdans ar
gentum. Et purgabit filios leui. Et co
labit eos quaſi aurum ꝛ quaſi argentū
ꝛ erūt dño offerentes ſacrificia in iuſti
cia. Et placebit dño ſacrificium iuda et
hierl'm ſicut dies ſeculi. ꝛ ſicut anni an
tiqui. Et accedā ad vos in iudicio. ꝛ ero
teſtis velox maleficis ꝛ adulteris ꝛ piu
ris ꝛ qui calūniant̄ mercedē mercenna
rij ꝛ humiliāt viduas ꝛ pupillos. ꝛ op
primunt peregrinū. nec timuerūt me
dicit dominus exercituum. Ego eñ do
minus ꝛ non mutor ꝛ vos filij iacob nō
eſtis conſumpti. A diebus enim patrū
vr̄oꝝ receſſiſtis a legitimis meis. ꝛ nō
cuſtodiſtis. Reuertimi ad me et reuer
tar ad vos dicit dñs exercituū. Et dixi
ſtis. in quo reuertemur. Si affiget ho
mo deū q2 vos cōfigitis me. Et dixiſtꝫ.
In quo configimus te. In decimis et
in primitijs. Et in penuria vos maledi
cti eſtis. et me vos configitis gēs tota.
Inferte omnē decimā in horreū meū
ꝛ ſit cibus in domo mea. ꝛ probate me
ſup hoc dicit dñs. Si non aperuero vo
bis cataractas celi. ꝛ effudero vobis be
nedictionē vſq3 ad abūdantiam. Et in
crepabo p vobis deuorantē. ꝛ nō corrū
pet fructū terre vr̄e. nec erit ſterilis vi
nea in agro dicit dñs exercituū. Et bea
tos vos dicent oēs gentes. Eritis. n.
vos terra deſiderabilis dicit dñs exerci
tuum. Inualuerunt ſuper me verba ve
ſtra dicit dominus. Et dixiſtꝫ. Quid lo
cuti ſumus cōtra te. Dixiſtis. Uanus
eſt qui ſeruit deo. Et quod emolimētū
quia coſtodiuimus precepta eius. et q2
ambulauimus triſtes corā domino ex
ercituum. Ergo nūc beatos diximus ar
rogantes. Si quidē edificati ſunt faci
entes impietates. ꝛ temptauerūt deū
ꝛ ſalui facti ſunt. Tunc locuti ſunt ti
mentes deum. vnuſquiſq3 cū proximo
ſuo. Et attēdit dñs ꝛ audiuit et ſcript⁹
eſt liber monimenti coram eo timētibꝫ
dñm ꝛ cogitantibꝫ nomē eius. Et erūt
mihi ait dñs exercituū ī die qua ego fa
cio in peculiū. ꝛ parcam eis ſicut parcit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vir filio ſuo ſeruienti ſibi. Et conuerti-
mini et videbitis quid ſit inter iuſtum
⁊ impium ⁊ inter ſeruientem deo ⁊ nō
ſeruientem ei. IIII

Ecce enī dies veniet ſuccenſa q̄
e ſi caminus. ⁊ erunt omnes ſu-
perbi ⁊ omnes facientes impie
tatem ſtipula ⁊ inflammabit eos dies
veniēs dicit dn̄s exercituū. q̄ non dere-
linquet eis radicem ⁊ germen. Et orie-
tur vobis timentibꝰ nomē meū ſol iu-
ſticie. ⁊ ſanitas in pennis eius. Et egre
diemini et ſalietis ſicut vitulus de ar-
mento. ⁊ calcabitis impios cū fuerint
cinis ſub planta pedū vrorū in die qua
ego facio dicit dn̄s exercituū. Memēto
te legis moiſi ſui mei quā mandaui ei
in oreb ad omnē iſrael. p̄cepta ⁊ iudicia
Ecce ego mittā vobis heliam ꝓphetam
anteq̄ꝫ veniat dies dn̄i magnus horri-
bilis. Et conuertet cor patrū ad filios.
⁊ cor filioꝝ ad patres eoꝝ. ne forte veni-
am ⁊ percutiam terram anathemate.

Explicit Malachias propheta. Inci
pit prologus beati Hieronimi preſbite
ri in libros machabeorum.

Achabeoꝝ libri duo p̄no-
tāt p̄lia inter hebreoꝝ du-
m ces gentēq̄ꝫ perſaꝝ pugnā
q̄ꝫ ſabbatoꝝ. ⁊ nobileſ ma
chabei ducis triūphos ex-
tra cuius noīe ⁊ libri idē ſunt nūcupati
Hec quoq̄ꝫ hiſtoria ꝯtinet etiā inclita il
la geſta machabeoꝝ fratrū q̄ ſub antio-
cho rege pro ſacris legibꝰ dira tormēta
perpeſſi ſunt: Quos mater pia dum di
uerſis ſupplicijs vrgerentur. non ſolū
non fleuit. ſed et gaudens hortabat̄ ad
gloriam paſſionis.

Item alius prologus.

Achabeoꝝ libri licet non ha-
beantur in canone hebreorū
m tamen ab eccleſia inter diui
noꝝ voluminum annotant̄
hiſtorias. Prenotant autem prelia in-
ter hebreorum duces. genteſq̄ꝫ p̄ſarum
pugnā quoq̄ꝫ ſabbatoꝝ et nobiles ma-
chabei triūphos fedus quoq̄ꝫ amiciciaꝝ
cum romanoꝝ ducibꝰ atq̄ꝫ legationum
Machabei ſeptem fratres ab vna ma-
tre machabea nomine geniti. cuſtodiē-
tes legem patris traditionem non mā
ducantes carnem porcinam. ob hoc ab
ātiocho rege ſeuiſſimo in ātiochia mar-
tirij gloria coronati ſunt cū matre ſua
atq̄ꝫ ſepulti cū magna venaratione ibi
quieſcunt.

Explicit prologus. Incipit liber pri-
mus Machabeorum. Capitulum I

T factū eſt
poſtq̄ꝫ p̄cuſſit alexā-
der philippi macedo
e qui primus regna-
uit in grecia egreſ-
ſus de terra cethim
dariū regem p̄ſaꝝ ⁊ medoꝝ. cōſtituit p̄
lia multa. et obtinuit oīm munitiones
et interfecit reges terre. Et pertranſijt
vſq̄ꝫ ad fines terre. ⁊ accepit ſpolia mul
titudinis gentiū. ⁊ ſiluit terra in cōſpe-
ctu eius. Et cōgregauit virtutem ⁊ ex-
ercitum fortem nimis. ⁊ exaltatum ē ⁊
eleuatum cor eius. et obtinuit regiōes
gentium ⁊ tirannos. et facti ſunt illi in
tributum. Et poſt hec decidit in lectum
⁊ cognouit quia moreretur. Et vocauit
pueros ſuos nobiles qui ſecum erant
nutriti a iuuentute ſua ⁊ diuiſit illis re
gnum ſuum cū adhuc viueret. Et re-
gnauit alexander annis duodecim. et
mortuus eſt. Et obtinuerunt pueri eiꝰ
regnum vnuſquiſq̄ꝫ in loco ſuo ⁊ impo
ſuerūt omnes ſibi diademata poſt mor
tem eius. ⁊ filij eoꝝ poſt eos annis mul
tis. et multiplicata ſunt mala in terra.
Et exijt ex eis radix p̄cti. anticohus illu
ſtris filius antiochi regis qui fuerat ro
me obſes. et regnauit in anno centeſi-
mo triceſimoſeptimo regni grecorum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf